

Τίτλος Μαθήματος	Δίκαιο και Πληροφορική				
Κωδικός Μαθήματος	ΕΔΙ53				
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό (LLM)				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1ο Εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Επικουρος Καθηγητής Δρ Κουρούπης Κωνσταντίνος				
ECTS	10	Διαλέξεις / Εβδομάδες	13	Εργαστήρια / Εβδομάδες	
Στόχοι Μαθήματος	<p>Στόχος του μαθήματος είναι η μύηση στον καινούριο και δυναμικό κλάδο της νομικής επιστήμης, το Δίκαιο της Πληροφορικής ή Δίκαιο της Πληροφορίας ή Ηλεκτρονικό Δίκαιο, όπως αποκαλείται σε ποικίλα εθνικά νομικά συστήματα. Απώτερος σκοπός είναι η σύνδεση του Δικαίου και της Πληροφορικής Επιστήμης και η κατανόηση των βασικών αρχών που εφαρμόζεται σε σχέσεις που προσομοιάζουν με συμβατικές. Κεντρική θέση στη διδασκαλία του μαθήματος κατέχει η ερμηνεία και αφομοίωση της έννοιας των «προσωπικών δεδομένων» και της ανάλυσης των ποικίλων διαστάσεων τους σε διάφορα επίπεδα της καθημερινής ζωής, τόσο σε εθνικό όσο και σε υπερεθνικό επίπεδο.</p> <p>Θα εξεταστεί το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την προστασία των προσωπικών δεδομένων, με ξεχωριστή έμφαση στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων 2016/679, γνωστό ευρέως ως General Data Protection Regulation (GDPR), όπως επίσης και σε άλλες ενωσιακές νομοθετικές πράξεις. Επιπρόσθετα, θα αναλυθούν νομικά ζητήματα διαδικτύου, όπως το ηλεκτρονικό έγκλημα, οι ηλεκτρονικές συναλλαγές, η ρύθμιση των διαδικτυακών επικοινωνιών και θα εξεταστούν κριτικά οι εθνικές πολιτικές και η ενωσιακή στρατηγική στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Τέλος, σκοπός είναι ο συσχετισμός των υπό εξέταση ζητημάτων με την επικαιρότητα ώστε οι συμμετέχοντες να καταστούν νομικοί επιστήμονες με αναπτυγμένη ψηφιακή συνείδηση.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Μετά το πέρας των διαλέξεων οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα μνηθούν στην κατανόηση και αφομοίωση εννοιών του αναπτυσσόμενου κλάδου δικαίου που αναφέρεται στην «κοινωνία της πληροφορίας» και στις νέες τεχνολογίες. • Θα διακρίνουν την νομική διάσταση της ασφάλειας πληροφοριών και πληροφοριακών συστημάτων. • Θα γνωρίσουν τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαδίκτυο και τον θεσμικό της ρόλο στον εν λόγω τομέα. • Θα έλθουν σε επαφή, αναπτύσσοντας κριτική διάθεση, με ειδικά ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, όπως τα όρια άσκησης του δικαιώματος ελεύθερης έκφρασης στο διαδίκτυο, η 				

	<p>ρύθμιση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, των εμπορικών συναλλαγών και η αντιμετώπιση του ηλεκτρονικού εγκλήματος.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα κατανοήσουν την ιδιαίτερη δυναμική του Δικαίου της Πληροφορικής, χάρη στην διακλαδική προσέγγιση των ζητημάτων, ενώ θα αναπτύξουν κριτική σκέψη απέναντι στις σύγχρονες προκλήσεις στον κόσμο των νέων τεχνολογιών. • Θα είναι σε θέση να αναπτύξουν κριτική σκέψη και ενεργητική στάση απέναντι στις σύγχρονες εξελίξεις που απειλούν ή επηρεάζουν, άμεσα ή έμμεσα, την ιδιωτικότητα και ασφάλεια στο διαδίκτυο, καλλιεργώντας μια ώριμη πληροφοριακή συνείδηση. 		
Προαπαιτούμενα	N/A	Συναπαιτούμενα	N/A
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Περιγραφή:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στο Δίκαιο και Πληροφορική. Βασικές έννοιες, κύρια χαρακτηριστικά, θεμελιώδεις αρχές χρήσης διαδικτύου. Ευρωπαϊκό και διεθνές θεσμικό πλαίσιο. Εισαγωγή και βασικές έννοιες στον τομέα της προστασίας λογισμικού – πνευματικής ιδιοκτησίας. 2. Διαδίκτυο και ηλεκτρονικό έγκλημα. Έννοια και περιεχόμενο. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα, είδη ηλεκτρονικών εγκληματικών πράξεων. Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης στις ηλεκτρονικές εγκληματικές πράξεις. Σύμβαση για το Κυβερνοέγκλημα. Παιδική πορνογραφία – πορνογραφικό – παράνομο και βλαβερές υλικό. Περιπτώσιολογία. 3. Διαδίκτυο και ηλεκτρονικές συναλλαγές. Ηλεκτρονικό εμπόριο. Προστασία καταναλωτών. Νομοθετικό πλαίσιο: Οδηγία 2000/31/EK και Οδηγία 2006/24/EK. E-privacy directive. Αποφάσεις ΔΕΕ. 4. Διαδικτυακές επικοινωνίες. Ζητήματα «ιδιωτικότητας»- προστασίας προσωπικότητας χρήστη διαδικτύου. Έννοια και περιεχόμενο προσωπικών δεδομένων. Κανονισμός 2016/679. Σκιαγράφηση Κανονισμού: περιεχόμενο- έννοια θεμελιωδών διατάξεων. 5. Δικαιώματα υποκειμένων- Υπεύθυνος Επεξεργασίας Δεδομένων- Εκτελών την επεξεργασία-Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων. Παράθεση κατευθυντήριων γραμμών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Υποδείγματα εθνικών εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων. 6. Ελευθερία έκφρασης και προστασία ιδιωτικότητας στο διαδίκτυο. Νομολογιακές περιπτώσεις. Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων- Εθνικών Δικαστηρίων. Συνθήκη Λισσαβόνας. 7. Ειδικά ζητήματα προστασίας των διαδικτυακών επικοινωνιών και της ελευθερίας έκφρασης στο Διαδίκτυο: η ανωνυμία στο διαδίκτυο. Η ελευθερία έκφρασης στα blogs και στα social media. Ευθύνη χρηστών διαδικτύου. Ρητορική μίσους. Fake news. 8. Το δίκαιο του διαδικτύου στις εργασιακές σχέσεις. Το φαινόμενο της ηλεκτρονικής παρακολούθησης εργαζομένων. 9. Οδηγία PNR- Τρομοκρατία και προστασία προσωπικών δεδομένων. 10. Νομικά ζητήματα διαδικτύου μετά την πανδημία του κορωνοϊού. Ασφάλεια και ιδιωτικότητα. Χρήση εφαρμογών τεχνολογίας. 		

	<p>Στάθμιση έννομων αγαθών. Το δίκαιο του διαδικτύου υπό το φως των νέων προκλήσεων και εξελίξεων στον χώρο της τεχνολογίας. Τεχνητή νοημοσύνη και προσωπικά δεδομένα. Προβλήματα, υποχρεώσεις και δικαιώματα χρηστών. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση σήμερα.</p>
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	<p>Διαλέξεις/ παρουσιάσεις/οπτικοακουστικό υλικό/ φόρουμ συζήτησης</p>
Βιβλιογραφία	<p>Υποχρεωτική Βιβλιογραφία</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κουρούπης Κ., Ιδιωτικότητα και ασφάλεια στον ψηφιακό χώρο: κρίσιμα ερωτήματα και σύγχρονες προεκτάσεις, Νομική Βιβλιοθήκη, 2020 (υπό έκδοση). 2. Μαργαρίτης Ε., Προσωπικά δεδομένα και προστασία καταναλωτή, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2020. 3. Ιγγλεζάκης, Ι., Δίκαιο Πληροφορικής, εκδ. Σάκκουλα, 3η έκδοση, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2018. 4. Μήτρου Λ., Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2017. 5. Αλεξανδροπούλου-Αιγυπτιάδου Ε., Προσωπικά Δεδομένα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2016. <p>Συμπληρωματική Ελληνική Βιβλιογραφία</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κανέλλος Λ., The GDPR Handbook, Νομική Βιβλιοθήκη, 2020. 2. Κουρούπης Κ., Καραγκούνη Β. (επιμ.), Εδραιώνοντας τον Ευρωπαϊκό Χώρο Δικαιοσύνης, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2019. 3. Κοτσαλής Λ., Μενουδάκος Κ., Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων (GDPR), Νομική Βιβλιοθήκη, 2018. 4. Τζώρτζη Β., Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, Νομική Βιβλιοθήκη, 2018. 5. Σωτηρόπουλος Β., Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2018. 6. Μπαντή-Μαρκούτη Β., Η σχέση προσωπικών δεδομένων και πνευματικής ιδιοκτησίας στο διαδίκτυο, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2012. 7. Κουτνατζή Φ.Π., Περὶ της ελευθερίας των ιστολογίων (blogs), Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2010. 8. Μίχος Σ., «Η επιτήρηση των επικοινωνιών μέσω Internet στο χώρο εργασίας», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, 2007. 9. Kouroupis K., «Data Protection Law in the EU», Training manual, Sakkoulas Publications, Athens-Thessaloniki, 2019. 10. Kouroupis K., «Data Protection Law in the EU: Questions and Answers Volume 1: Defining the term «personal data»», Sakkoulas Publications, Athens-Thessaloniki, 2019. 11. Kouroupis K., «Data Protection Law in the EU: Questions and Answers Volume 1: Data rights issues-study cases», Sakkoulas Publications, Athens-Thessaloniki, 2019.

	<p>Συμπληρωματική Αγγλική Βιβλιογραφία</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cybersecurity, our digital anchor : a European perspective, Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. 2. Kouroupis K., «Data Protection Law in the EU», Training manual, Sakkoulas Publications, Athens-Thessaloniki, 2019. 3. Kouroupis K., «Data Protection Law in the EU: Questions and Answers Volume 1: Defining the term «personal data»», Sakkoulas Publications, Athens-Thessaloniki, 2019. 4. Kouroupis K., «Data Protection Law in the EU: Questions and Answers Volume 1: Data rights issues-study cases», Sakkoulas Publications, Athens-Thessaloniki, 2019. <p>Νομικά Περιοδικά</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επιθεώρηση Δικαίου Πληροφορικής (προσβάσιμη σε http://ejournals.lib.auth.gr/infolawj) 2. ΔΙΤΕ (πρώην ΔΙΜΕΕ) : Δίκαιο Τεχνολογίας και Επικοινωνίας, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. 3. Evrygenis Yearbook of European and International Law. 4. Journal of Data Protection and Privacy, Henry Stewart Publications. <p>Διαδικτυακές Πηγές</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.dataprotection.gov.cy/ (Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Κυπριακής Δημοκρατίας) 2. https://www.dpa.gr/ (Ελληνική Αρχή προστασίας Δεδομένων) 3. https://www.oecd.org/. (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) 4. https://fra.europa.eu/en/about-fra (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) 5. https://www.europa.eu.int (επίσημη ιστοσελίδα Ευρωπαϊκής Ένωσης) 6. https://edps.europa.eu/_en (ιστοσελίδα του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων) 7. https://www.echr.coe.int/pages/home.aspx?p=home (Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου)
Αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή σε διαλέξεις και δραστηριότητες : 10% • Εργασία : 20% • 2 online quiz : 20% • Εξετάσεις : 50%
Γλώσσα	Ελληνική